

(ולשיטת רשב"ם, גם אין רשות לבנות חדר או עליה נוספים על ביתו, משום שמרבה דיורין בחצר. והרבה ראשונים חולקים, שמותר, ובלבד שלא יהא להם פתח לחצר אחרת, כי אז יעברו בני החצר האחרת דרך ביתו לחצר זו. כמו כן נחלקו ראשונים האם מותר לאדם להרבות אכסנאים בביתו כמה שירצה. ויש חולקים – ע' חו"מ קנד, א ב.)
גם כשפותח פתח או חלון ברשות – אסור לפתוח פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון.
וכן אם כבר יש לו פתח בחצר זו, אסור לפתוח פתח נוסף ללא רשות, (גם כאשר אין תוספת בזכייתו בשטח שכנגד הפתח, כגון שפותח שני פתחים צרים במקום אחד רחב). וכן אסור להרחיב את הפתח הקיים, (גם כאשר לא זוכה בשטח נוסף) או את החלון (כפשטות לשון המשנה. שו"ת הרשב"א ח"ג קסג) – והכל משום שמזיק לבני החצר, שנאלצים להצטנע ממנו יותר, ולהמנע משימוש.

דף ס

קיד. א. מי שכנס את כותלו הגובל ברשות הרבים, כדי להוציא זיזין או גזוזטראות לצד רה"ר – האם מותר לו להוציאם כל זמן שירצה? והאם מותר לו להחזיר כותלו כבתחילה?
ב. מי שלקח חצר ובה זיזין וגזוזטראות יוצאות לרה"ר – האם כופין אותו להסירם? ואם נפל כותלו – האם חוזר ובונה כמו שהיה?
א. יכול להוציא זיזין כל זמן שירצה. ואולם, להחזיר כותלו – נחלקו ר' יוחנן וריש לקיש אם יכול, והלכה כר' יוחנן שמיצר שהחזיקו בו רבים אסור לקלקלו אפילו באופן זה, שכבר יש רווח לרבים בלאו הכי. (תיב, ב.)
ב. לא. שטוענים ללוקח, שזה שמכר לו – הוציאן כדין, שכנס לתוך שלו והוציא. וגם אם נפל – חוזר ובונה כמו שהיתה.

קטו. אלו מנהגי אבלות תקנו חכמים זכר לחרבן?

אין מסיידין ואין מכיירין ואין מפייעין (-צורות נאות בצבע), כבנין המלכים (רמב"ם), אלא טח ביתו בטיט ועליו הוא מסייד, או סד בסיד מעורב, שאינו לבן כל כך.
ותקנו לשייר אמה על אמה כנגד פתח הבית, ללא סיד. (ונחלקו הפוסקים אם כשמניח אמה על אמה, מותר אפילו בסיד וכיור, או לא – ע' או"ח תקס, א.)
עושה אדם כל צרכי סעודה ומשייר דבר מועט, שיהא ניכר שמחסיר דבר מסעודתו. וכן אשה משיירת דבר מועט בתכשיטיה, (שאינה מתקשטת בכולם ביחד). ותקנו אפר מקלה בראש חתנים, במקום הנחת תפלין. (ויש מאותם דברים, שאין נוהגים בהם עתה. ע' בפוסקים.)

פרק 'המוכר את הבית'

דף סא

קטז. א. המוכר את 'הבית' (סתם) – אלו שטחים אינם כלולים במכירתו זו?
ב. המוכר את הבית בבירה גדולה שיש לו, ומצר לו מצרים חיצונים – האם כל הבירה בכלל המכירה?